

Contra la dissort, la literatura

Joan Perucho, a l'esquerra, acaba de ser biografiat per Julià Guillamon, a la imatge de la dreta
XAVIER CARRIÓ / JUANMA RAMOS

JOAN PERUCHO, CENDRES I DIAMANTS. BIOGRAFIA D'UNA GENERACIÓ
Julià Guillamon

Editorial: Galaxia Gutenberg / Ajuntament de Barcelona, 2015
Pàgines: 724
Preu: 39 euros

Libres

Crític literari constant, novel·lista ocasional, assagista enderiat, articulista encuriós i comissari d'exposicions, Julià Guillamon ha publicat la seva monumental biografia *Joan Perucho, cendres i diamants*, profusament il·lustrada i rigorosament editada per Galaxia Gutenberg, amb la col·laboració del departament de publicacions de l'Ajuntament de Barcelona.

Escrita de manera devota al llarg de quatre anys intensos, entre el 2010 i el 2014, aquesta fastuosa crònica de la vida de Joan Perucho és, des d'un punt de vista tècnic, la primera incursió de Guillamon en el libèrrim món del memorialisme i, al mateix temps, és l'obra més ambiciosa que ha donat a conèixer durant la seva carrera, una carrera que va arrencar el 1989, precisament amb un assaig d'interpretació sobre l'autor de *Les històries naturals*.

Julià Guillamon ha reconduït cap a la biografia tots els seus dots com a escriptor. Per aquest motiu, de cap a cap de les 724 pàgines del text, hi anem trobant una barreja enlluernadora d'un bon feix de gèneres i disciplines diferents: biografia, autobiografia, memòries, narrativa, assaig, contrahistòria, microhistòria, història intel·lectual, crítica literària i d'art, sociologia cultural i encara me'n deixo algun. Complementàriament, Julià Guillamon adopta diferents tons i punts de vista que oscil·len entre els dos extrems de l'objectivitat documental i la implicació subjectiva.

Com a contrapunt natural de l'ample ventall de gèneres, disciplines, tons i punts de vista, tenim la curiosa estructura general de l'obra. D'entrada, el llibre es proposa resseguir de manera lineal la vida de Perucho entre el 1920 i el 2003 –entorn familiar, infantesa i joventut, la guerra, la universitat, la professió, el casament, la carrera d'escriptor i editor...– i, paral·lelament, el desplegament de la seva obra, sobretot a partir del 1947, la data de publicació de la seva primera obra, però el relat biogràfic *stricto sensu* es desborda en constants excursions te-

màtics, que sempre acaben encaixant perfectament i retornant-nos sans i es-talvis a l'eix central.

El subtítol, *Biografia d'una generació*, justifica clarament totes les piruetes de l'obra. En definitiva, Guillamon, bon lector de la literatura contemporània, ha traslladat cap al camp de la biografia la fragmentarietat i els desviaments tan característics de la ficció postmoderna de Pynchon a Foster Wallace. El resultat final és una obra exigent, complexa, orgànica i coherent que demana la participació constant del lector a canvi d'un fris divertit, ric i matisat de tota una

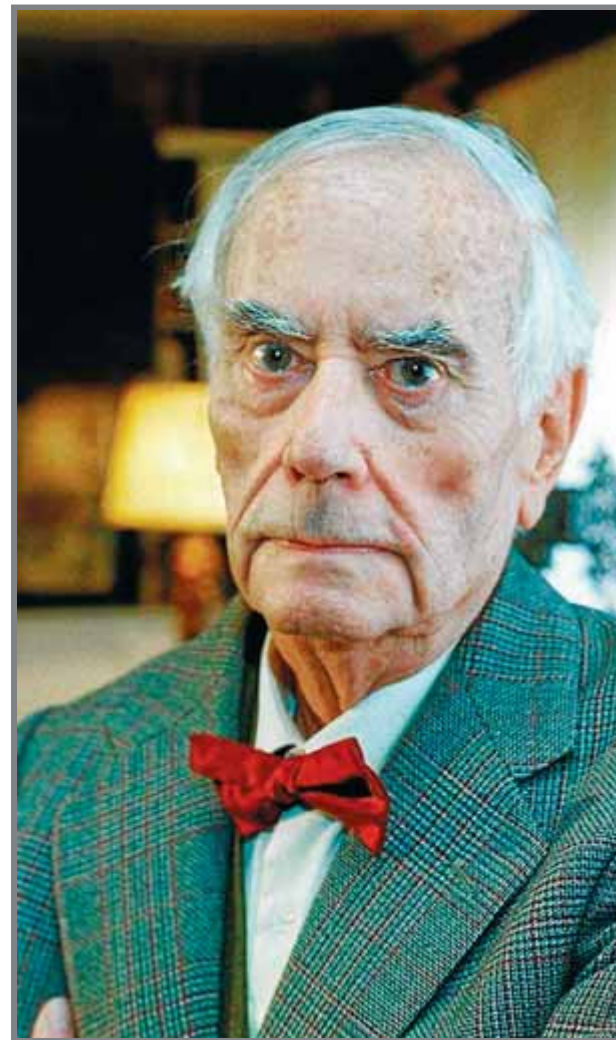
Guillamon ha creat una obra referencial

època, amb la personalitat humana i literària de Joan Perucho destacada en primer terme.

Joan Perucho, cendres i diamants és plena de virtuts: la solidesa i exhaustivitat de la investigació, el retrat detallat de Perucho i l'anàlisi a fons de la seva obra, la visió detallada i panoràmica del període històric, l'esforç intel·lectual de síntesi, la voluntat literària d'agermanar rigor i llegibilitat, l'incertada documentació gràfica que acompanya el text.

Ara bé, com és natural en una obra tan extensa i complexa, es detecten certes deficiències com ara repeticions innecessàries, l'abandó de la vida personal de Perucho, en certs moments una imatge massa unívoca del biografiat, judicis massa precipitats i personals, en algun cas la falta d'informació i un decaïment del text en els darrers capítols.

Amb tot, però, Julià Guillamon ha creat una obra referencial que obliga el memorialisme català a fer un inequívoc salt endavant. *

Un univers de fantasia literària

FERRAN AISA

El crític literari, novel·lista i periodista Julià Guillamon és autor de diversos llibres, com ara l'assaig *La ciutat interrompuda. De la contraccultura a la Barcelona postolímpica* (2001); el llibre de reportatges *Literatura catalana de l'exili* (2008), i la biografia del boxejador Pere Roca, *Jamás me verá nadie en un ring*.

El 1989 Guillamon ja va publicar l'assaig *Joan Perucho i la literatura fantàstica*. Ara torna a la biografia resseguint la vida i la generació de l'escriptor, crític d'art i poeta barceloní Joan Perucho (1920-